

Antwoord op Statenvragen PS 2024-433

De leden van
Provinciale Staten

Beantwoording schriftelijke Statenvragen Statenlid Eric van Kaathoven van SP over Aanpak geurhinder.

Ingevolge het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van Eric van Kaathoven toekomen.

Inleiding van de vragensteller:

In september 2022 heeft de rechtbank van Den Haag een geoordeeld dat de blootstelling van Nederlanders aan te veel dagelijkse stank (>19.4 *odour units*) een schending van de mensenrechten is (zie o.a. [Link](#)). De rechter oordeelde dat de Wet geurhinder en veehouderij bij een aantal van de betrokken burgers te weinig bescherming biedt in relatie tot artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. In dit artikel staat dat mensen recht hebben op een 'ongestoord woongenot'. De overheid heeft de verplichting het woongenot van burgers te beschermen. Hierover loopt momenteel een beroepszaak.

In april 2024 heeft Provinciale Staten Noord Brabant over dit onderwerp een expertmeeting georganiseerd, en de input hieruit is ook relevant voor Gelderland waar bio-industrie en enkele grote bedrijven genoemd worden als bronnen. Zie: [Link](#) en de Atlas [Link](#), en [Link](#) waarbij als intensieve landbouw en ook industrie als bronnen worden aangewezen. De relevantie van deze input voor Gelderland is bestuurlijk van belang. Omgevingsdiensten werken op geurnormen en geuroverlast in beide provincies samen (zie [Link](#)).

In november 2023 is het Brabants onderzoek Geurbelasting en geurhinder van veehouderijen, Update van de blootstelling-responsrelatie, uitgekomen ([Link](#)). Tijdens de Brabantse expertmeeting heeft een medisch milieukundige van de GGD, tevens onderzoeker in het rapport, de bevindingen van dit rapport toegelicht.

Brabant hanteert men als doel én beleid bij vergunningverlening dat maximaal 12% van de omwonenden in de woonkernen en 20% van de omwonenden in het buitengebied geuroverlast mag ervaren van de intensieve veehouderij. In het rapport uit 2023 werd voor de tweede keer geconcludeerd dat in Brabant de verkeerde geurbelastingsnormen worden gehanteerd. Deze dienen niet 10 en 20 *odour units* te zijn, maar 5 en 11 *odour units*.

Datum

2 juli 2024

Zaaknummer

2024-007225

Blad

2 van 3

Vraag 1:

Kan het college een overzicht geven van het handhavingskader dat omgevingsdiensten gebruiken om geurhinder momenteel te handhaven? In hoeveel gevallen zijn de Gelderse omgevingsdiensten overgegaan tot handhaving van geurnormen in de afgelopen twee jaar? Hoe ziet/zag deze handhaving eruit?

Antwoord:

De provincie is bevoegd gezag voor complexe bedrijven. Voor deze bedrijven is het Gelders Geurbeleid het toetsingskader. Het Gelders Geurbeleid is vertaald naar een geurvracht per emissiebron. Dat is de basis voor handhaving. Daar gaan (onaangekondigde controlemetingen) aan vooraf. Voor agrarische bedrijven is de Wet geurhinder veehouderij het toetsingskader. Dit kader moet naar aanleiding van twee rechtszaken aangepast worden.

Voor de bedrijven waar de provincie bevoegd gezag is, zijn de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), in opdracht van de provincie, verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. De ODRA voert toezicht uit bij de reguliere complexe bedrijven, de ODRN voert toezicht uit bij de zogenoemde Seveso-inrichtingen. Bij Seveso-inrichtingen gaat het om bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

Het handhavingskader is de door ons vastgestelde Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO). Op basis van dit beleid is door de ODRA afgelopen twee jaar vanuit toezicht één keer een concrete handhavingsactie ingezet, een last onder dwangsom. Aanleiding waren de klachten over geuroverlast van omwonenden. Het bedrijf is toen opgedragen deuren en ramen gesloten te houden (behoudens het doorlaten van personen en/of goederen). De hoogte van de dwangsom was € 5.000 per constatering. Toezichthouders van de ODRN hebben de afgelopen twee jaar geen handhavingstrajecten ingezet bij Seveso bedrijven vanwege geuroverlast.

Vraag 2:

Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 19.4 odeurunits hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?

Antwoord:

Geen van de bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag in deze gebieden heeft een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen. Als een bedrijf toch een aanvraag indient waardoor de geuremissie toeneemt, zal de aanvraag niet vergund worden.

Vraag 3:

Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 5 odeurunits in de bebouwde kom hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 2.

Datum

2 juli 2024

Zaaknummer

2024-007225

Blad

3 van 3

Vraag 4:

Hoeveel bedrijven die zich bevinden in gebieden waarin de achtergrond geuroverlast groter is dan 11 odeurunits buiten de bebouwde kom hebben in de afgelopen twee jaar een vergunningsaanvraag gedaan waarbij de hoeveelheid geuroverlast zou stijgen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 5:

Hoe is het college van plan toe te zien op het voorkomen 'mensenrechtenschendingen', indien de gerechtelijke uitspraak standhoudt? Bestaan er dan juridische mogelijkheden om over te gaan tot (gedeeltelijke) intrekking van vergunningen?

Antwoord:

Wanneer de gerechtelijke uitspraak standhoudt moet het ministerie wet- en regelgeving aanpassen en handvatten bieden zodat lokale overheden dit kunnen vertalen naar hun eigen instrumenten.

Vraag 6:

Is het college van plan de nieuwste wetenschappelijke inzichten te hanteren in beleid en vergunningverlening? Zo ja, kunt u hiervoor een tijdspad geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het Gelderse geurbeleid, dat met name is gericht op niet-veehouderijen, wordt elke twee jaar geëvalueerd en indien nodig eerder bijgesteld op basis van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten.

Vraag 7:

Is het college het met de SP-fractie eens dat het aanpakken van geurhinder bij kan dragen aan de doelstelling van verbetering van de gezondheid van elke Gelderlander, ook op het plateland?

Antwoord:

Ja, daar zijn wij het mee eens. De provincie is bevoegd gezag voor de complexe bedrijven en slechts voor een zeer klein deel van de veehouderijen voor wat betreft het vergunnen van geur-emissies. Voor de agrarische bedrijven zijn in hoofdzaak de gemeenten bevoegd gezag.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink

- Commissaris van de Koning

Frederik van Ardenne

- Secretaris